

QUÆSTIO MEDICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
MANE DISCUTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORUM.

Die Jovis 1 Februarii 1720.

M. CLAUDIO BRUNET,
DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An lienosis sal volatile vitrioli?

I.

VITAM à suppliciis auspicatur flens animal cæteris imperaturum. In decurso ætatis spatio variis tentatur morbis. Semper expectat mortem. Non herclè verbis dici potest tantum quam re ipsa vivere est incommodum. Hæc mala postulas avertere. Ante morborum causas integer & sanus noscatur homo. Constat ex duabus partibus; nobilior ab omni materiæ concretionē se-juncta: sequior innumeris tubulis egregiè intertextis composita. Varii

liquores canaliculos æquè & continentèr permeantes vitam secundamque valetudinem constituunt. Omnia prævidit præcavitque natura uti humorum circuitus ritè succederet. Perpetuæ necessarii circuitus agitationi maximè inservit cor roboris hæc plurimum quod tria millia librarum vincit. Canales omnis generis per universum corpus sparsi continuè submittuntur, contrahuntur, vi adèò multiplicatâ humores expellunt ut vix computari possit. Partes omnes preli officio strenuè funguntur, ne humores solidâ quantitate facilè superantes usquequaque subsisterent. Ductus multiplici nomine circuitui humorum adversantur. Canales arcti, convoluti, circumplicati tantâ longitudine donantur, ut explicati evolutique terræ globum cingerent. Contrações vasorum naturales & ordinatæ quodlibet impedimentum humores immoraturum haud difficultè vinct. Reciprocis agitationibus fibrarum, & ut loqui amant, oscillationibus perverfis liquidorum circuitus elanguescit: secretiones feriantur: *œconomia* animalis labefactatur. Quot & quanta & quàm gravia symptomata inducunt occillationes fibrarum perturbatæ; satis sunt argumenti affectus plurimi à variato fibrarum tenore sanati aut procreati. Eâ ratione morbus à morfu Tarentulæ ortus choreis & fidibus canoris feliciter curatur. Pavor subitaneus corporis sanitatem depellit vel restituit. Fœminæ accepto acerbò nuntio menstruorum supressionem sæpè numero perpetiuntur. Etsi ampla facta fuerit venæ apertio, cum vecordem curâ metusque terreant sanguis parcius emanat aut penitus sistitur. In narium hæmorrhagiis cyathos aquæ frigidæ injicere in faciem vel collum ægri incogitantis confert. Adèò pigra ac tarda aliquandò est alvus, ut dies toros quadraginta invitis remediis nihil prorsus ab alvo reddidisse nonnulli observati fuerint, qui nudis pedibus super pavimento marmoreo ambulantes illicò convalescerunt. Aliquo aliquam partem in nostro conspectu graviter icto in eadem parte dolorem obsecurum sentire videmur. Sonitu molesto auditu v. g. Serræ stridore invadit subitus tremor. Si visus auditusque tantas contrações induxerint; corpus humoribus acerrimis gravidatum arque succussum ordine toto naturæ disconvenire non stupebis. Ad citharam comparandum humanum corpus. Instrumenta musica inconditè intensa atque pulsata harmonicos non rependunt sonos; Fibræ nervæ cum à tenore, tum à motu imparatæ functiones varias edere nequeunt.

II.

FACILIS est morborum hypocondriacorum & aliorum distinctio cum humores corrupti, depravati redundant in corpore, morbi ægritationesque nascuntur. Affectus vaporibus vulgò adscriptus à causâ fugaci videlicet à fibrarum spasmo proficiscitur. Morbi ex humoribus vitiatis non citò exoriantur: exorti non derepentè evanescunt.

ſeunt. Quam valent priùs vapores illos crebrò invadunt. Animi commotiones exemplò humores non depravant; gravia tamen ſymptomata ſpaſmotica interdùm afferunt. In vaporibus diuturnis liquores corruptionem adepturos fore non inficias eo. Fibris nimium conſtrictis liquida conſiſtunt & commorantur, aceſcunt ergo & ſpiceſcunt. Fibris vehementiùs occillantibus humores prætermodum comprimentur; partes craſſiores ad ſeſe invicem accedunt, à naturali liquiditate deſſiſcunt. Ne mireris *vaporibus* diutiſſimè laborantes cachecticos vel ſcorbuticos fieri. Humores aſſiduitate ſuccuſſus vitiantur. Sunt in exemplis plures morbi neglecti etiamſi leves, inſanabiles evadunt. Febres intermittentes in obſtructiones abeunt. Inteſtinorum, lumborum dolores, qui neque medicamento neque alià ratione ſolvuntur, in ſiccā hydropem confirmantur. Juvenilis ætas *vaporibus* maximè patet. Fibræ flaccidioreſ infantum, rigidioreſ ſenum contractionem *tonicā* vix capeſſere valent. Infantes convuſſionibus obſectos eſſe nequicquā opponis. Vide quid differat vapores inter & convuſſiones: poſteriores à *dyscrasiâ* humorum, vitiatâ partium conformatione, aliquo ſtimulo nervos irritante producuntur. Inter irritamenta nerviſ infeſta recenſeas ſerum mordax in cerebro effuſum. Lumbricos, qui inteſtina ſuctu aut morſu feriunt: Priores à fibrarum contractionū efficiuntur. Origines nervorum laceſſitæ convuſſiones, extremitates eorundem criſpatæ *vapores* pariunt. Quò faciliùs criſpantur fibræ eò ad vapores movendos propenſiores. Fœminæ ſæpius quam viri vaporibus tentantur. Earum propenſionem in ſpaſmos ex nervorum debilitate repetas. Viri affectionibus quas in vulvæ ſtrangulatū immeritò conferunt non uſque immunes habentur. Ventris diſtenſionem, ſpirandi difficultatem, & alia ſymptomata hyſtericis ſimilia rarius cruciare viros non diſſiteor. In arteriis & venis utriuſque ſexus non eſt proportio & ſymmetria, aortæ truncus deſcendens multò ampliior in fœminis quam in viris reperitur. Major copia ſanguinis ad muſculos excludendo fœtui inſervientes & ad uterum in quo fovetur enutriturque fœtus deferri oportet. Mares nervos validiores nanciſcuntur: firmiori cerebro gaudent; ſanguis in hoc viſcus favente aortæ aſcendentis amplitudine aſſluentius tranſvehitur, uberiori ſanguinis appuſſu cerebrum firmatur. Cerebri firmitas aſſectibus ſpaſmoticis obnoxios multo minus eos reddit. Quoquifque ingenioſior & ſolertior hoc affectu frequentiùs laborat. Fibrillas motus contractioniſque capacioreſ indicat ingenii vis. Egeſtiones ſanguinis ſtato tempore recurrentes vaporibus tùm fœminas tùm viros eximunt. Grandioribus arteriis veniſque depletis ſanguinis circuitio in minimis expeditiùs peragitur: fibræ laxantur: à contractionibus ſpaſmoticis vacant. Symptomata eſſe videntur naturæ conamina morborum curationem molientis. Fibræ plus æquo con-

tractæ sanguini hærenti vasa exilia disrumpendi ansam præbent. Ruptionem vaporum consequitur sanguinis profusio mox curatura vapores ab ipsis contractionibus inductos. Vomitus, alvi profluvia, fluores albi perperam non coercenda. Ulcera antiqua cicatrice non obducas. Alioquin movebit veterem novus morbus. Sæpè trajicitur in cor lateris aut capitis dolor. Lethargicus fit pugil & urget Medicum.

I I L

QUOD *oscillationum* anomalia attulit, id corruptorum humorum redundantia non tribuas. Fucum facit vaporum scena verfatilis. Hystericorum, melancholicorum, splenicorum, hypocondriacorum symptomatum monstra aut prodigia in animum tironibus inducunt viscera digestionis dicata corruptis humoribus esse oblita. Vomitus, ventris fluores pravæ indolis, morbus arquatus, pedum tumor *ædematosus*, capitis dolores, vertigines oscillari atque convelli viscera, non vero sordere sæpè ostendunt. Partes sordidas mentiuntur convulsæ. Infuetis vomitum excutit navigatio. Ubi primùm arena potiuntur, & quassatas pelagi erroribus fibras composuerint vomitus coercetur. Si ex capitis ictu cerebrum confusionem sive collisionem acceperit protinus vomitio consequitur identidem ac subinde recurrens. Stomacho movent fastidia cum puer tractavit calicem unctis manibus; tunc nec conjecturâ quidem duceri ad suspicandum vel copiâ, vel acrimoniâ, vel malignitate humorum proritari ventriculum. Tantummodò peccant fibræ motrices allisæ fortius, compressæ nimium, sæpius vellicatæ. Crispaturæ multiformes staminum nerveorum innumera pariunt symptomata. Modò fibris contractis alicubi consistunt humores, modò fibræ subsiliunt, tripudiant, adeò quatiuntur ut liquorum motus nimis intendatur. Membra languida cadunt: Arteriæ tensiores celerioresque non æquis moventur intervallis: partes inhorrescunt, æstuant, torpent, multiplici doloris specie urgentur. Non modò variant symptomata prout humores subsistunt vel commoventur, sed secundum etiam intentionem ac originem irritationum. Quum viscera, ventriculus feriuntur; nausea, vomitus, diarrhæa moventur. Succedit sæpè tædium quoddam & fastidium cibi. Idque interdum cum murmure ventrisque rugitu & contractione *spasmodica* ascensum uteri simulante. Quum spasmus in diaphragma, thoracisque partes effertur; respiratio brevis crebraque tanquam compresso pectore fit: levis animi defectio inducitur, quâ tamen vix pulsus immutatur. Malum altius in fauces invadens eas quasi vinculo constringere videtur. Ubi verò cerebri arcem conscenderit, plura desipientiæ genera; metus, horroris aut furoris plena soporem quemdam ac veterum, motus convulsivos inducit. In variis ordinibus variisque hypocondriaca-

rum accessionum formis recensendis frustra detineris. Hic morbus Proteo mutabilior : sese in omnia rerum miracula transformat. Vapores dignoscuntur, si pathognomonica huic morbo propria & inseparabilia signa perspecta fuerint. Quoscumque ferè omnes fatigant vapores urinas perspicuas ac limpidas emittere experimentis deprehensum est; excepto quod saliva multa in os exurgens aut sudores copiosi lorium parcius magisque coloratum reddant. Egrotantes præcipuè cruciantur, cum tristitia, ira, aut aliqua alia perturbatio eos malè habet. Metus desperatio vaporibus laborantes ferè omnes concutit, ac plerumquè tanta ut se mox interituros putent. Nullà ratione in spem erigi & recreari possunt hypocondriaci. Persuasum habeas hanc normam, hanc regulam, hanc præscriptionem esse dignoscendorum vaporum, à quâ qui aberravisset, eum nunquam quid in eorum diagnosi sequatur habiturum.

I V.

QUODCUMQUE *occillationum* vitium importat vapores. Aliàs fibris contrapugnantibus quasi colluctatione quâdam & dimicatione abnormes succus efficiunt vasa. Aliàs fibræ æquali robore in utramque partem intenduntur. Aliàs succi supra justam & congruentem naturæ mensuram accumulatis canales supramodum tensa ac repleta è solitis & naturalibus occillationibus desinunt. Ab eo auspicanda curatio à quo consensus tum solidorum tum liquidorum restituatur. Nihil non moliaris ut fibrarum vis renixui liquorum sufficiat. Rigidiore fibræ molliendæ : molliore firmandæ. Torpentes humores excitandi : exadefcentes compescendi. Quæ superat & copiâ sui gravis est materia exinanitione convenienti detrahenda. Congeries humorum ex variarum vacuationum suppressione plerumque proficiscitur. Excrementa suppressa concitare satius est quàm *primas vias* obstinatè expurgare. Præsenti malo aliis malis remedia dantur. Optatis non respondent purgantia ; serum & tenuiores humores eliciunt : sanguinem spissant : glutinosos humores & liquamina producant, quæ extrahere videntur. Sola venæ-sectio nullam irritationem procreat ; humores multiplices affatim detrahit. In aperientibus & *deobstruentibus* adhibendis non minùs accedit incommodum. Servire necessitati obstructions pellendi plures sunt auctores. Quomodo obstantia auferantur pauci norunt. Fibrarum ictibus tactis, sed crebris coeunt densanturque humores. Vasa stimolata obstructions faciunt. Ex maximâ parte aperientia suis aculeis occillationes vasorum ingeminant, obstantibus ergò augendis accommodatiora. Sanguinem despumandum, deæcandum, depurgandum esse vulgò asserunt. Quàm vanæ hujus expurgationis finguntur species ! sanguinis purgamenta variæ non secernunt glandulæ. Imperfecti,

non corrupti succi illuc derivantur, Plerique liquores qui in dies à sanguine segregantur quatenus vitiosi non exterminantur. Neddum ultimam adepti manum retractandi humores bono nature consilio glandulas divertuntur. Tenuando ac comminuendo sanguini, non verò defecando allaborat natura. Humores per plura ulnarum miliaria vasculorum propelluntur & subiguntur. Nulla succorum portio tritura elabi aut oscillationum ictus declinare potest. Cathartica, aperientia, sanguinem depurantia adhibendo naturam imiteris. Hæc remedia non planè & omninò repudies; circospectius iis utaris. Non ex copiâ æstimeretur purgantis efficacia, sed ex levamine. Laudabilia quæ excernuntur, si fuerint talia qualia oportet. A purgando abstineas cùm stimularæ parres spasmò concepto tenduntur, tument, prominent. Emerica discordant purgantibus quòd citò egeruntur. Irritationes ergò à vomitoriis inductæ promptius oblilescunt. Aperientium usu ad vasa crescit plenitudo, cordis augetur vis. Sanguis majorem vim suam in canalium latera exercet. Ab aperientibus caveas cùm vasa turgent aut fibræ crispatæ irritationem pati indociles evaserint; ne ductus quos aperire intendis magis stringantur. Unde spasmorum discrimina variarumque metastasium quæ motos non promotos humores aliò exportant. Sanguis defœcatur cùm ejus motus vitiatus emendatur; lentior excitatur cùm fibræ laxiores firmantur aperientibus, martialibus, purgantibus, amaris, cardiacis, ad motum intensiorem humorum sedandum fibræ rigidiore laxentur sanguinis detractioe, diluentibus, refrigerantibus, balneis, narcoticis. Diversos sanguinis status indicant pulsus, temperamentum, ætas, sexus, prægressa, varia symptomata. Hæc viâ ad *vaporum* sanationem pervenies.

V.

VAPORES curandi ratio sæpè invertenda. Sæviori symptomati quod vires nimio perè convellat aut etiam prosterнат inprimis diligentèrque succurrendum. Cum vigilæ aut delirium molestè exercent. Narcotica non parum juvant. Animi defectio aut etiam syncope non meliùs arceri abigive potest quam cardiacis. In sopore excitetur æger valentibus frictionibus, ligaturis, cucurbitulis, graviter olentibus, sternutatoriis. Immodica omnis vacuatio sistenda. Vacuandorum suppressio promovenda. prohibita transpiratio cienda, quod cessat ex suppressis sanguinis emissionè supplere expedit. Pro variis vaporum causis, adjunctis curatio varianda. Excepto sale volatili vitrioli nullum remedium reperire fas est quod in omni *vaporum* genere convenit. Sal mox laudatum solidorum ataxiis, perturbationibus humorum feliciter medetur. In fluidis non desunt solida. Fibro-

sive eorum partes validius trita[?] indurantur, solidescunt, circuitui
 minimè aptæ sunt. In hoc casu sal vitrioli solida compescit, flui-
 ditatem succis conciliat. In sale volatili acidum mitigatum de-
 litescit, quod partes nerveas ad officium blandè suscitât.
 Non eas tumultuosè laceffit. Facillimè per poros vasorum
 subit. In agendo promptum ac expeditum ad extemporalitatem
 usque. Cum humoribus volutum paulatim exvolvitur atque ex-
 plicatur. Suo acore humores fervescentes compescit. Sua exili-
 tate, & ut aiunt, volatilitate strictiora vasa permeat liquores
 spissiores liquat. Cujuscumque *Phlogosis* impetum & ardorem
 reprimat, restinguit, frangit. Neminem ignorare arbitror hu-
 mores in lienosis esse asperos atque in furorem, ut ita dicam,
 præcipientes. Periculosum ac plenum opus alex tractas, si humo-
 rum ardentium vacationem aggrediaris priusquàm pacati fue-
 rint. Penès nos non semper est potestas sanguinem emittendi
 quantum exoptulat necessitas. Aliquæ doses salis sedantis largæ
 sanguinis missionis vicem gerunt. Præsto est iis qui sibi pur-
 gationem adhibuere. Damna purgantibus allata pariter resarcir
 ac corpora fluxilia reddit quæ purgare volueris. Quod sentio
 te percursurum fore hoc remedium alvum coactam atque con-
 tractam subducit, liquidam verò citam, fusiorem adstringit, re-
 primitque. Hæc mira præstant directionum & oscillationum con-
 versio & mutatio. Ob hanc rationem quibus adhuc juvenibus
 alvus humida est iis senescentibus ficcatur. Quibus adhuc juve-
 nibus sicca est alvus iis senescentibus humida laxaque fit. In his
 duabus ætatibus fibræ non eodem modo crispatæ, corrugatæ, con-
 tractæ effectus planè diversos in juventute ac senectute edunt.
 Nostri panchrestii efficacia ac præstantia oritur ex eo quod ejus
 principia adeò in propriâ substantiâ coagmentantur, coguntur,
 occultantur. Ut in primis viis omnem mutationem declinent.
 Sarta tecta è dominatu digestionis evolvant. Ab omni detrimento
 sincera integraque ad sanguinem appellant ad agendum compa-
 rata. Quo magis extricata sunt medicaminum principia eò fa-
 ciliùs & promptiùs immutantur. Exindè munera quibus desti-
 nantur capeffere nequeunt. Non ultima laus est, principiis adeò
 tectis & velatis constare ut quemquam odoratum aut saporem
 in hoc sale nosse nequeant. Minimâ dosi exhibetur. Satietas hu-
 jus remedii neminem unquam cœpit, vel eos qui fastidii sunt de-
 licatissimi, & superbo dente omnia medicamenta tangunt.

Ergo lienosis sal volatile vitrioli.

Domini Doctores disputaturi.

M. Alexander le François.
M. Michael Procope Cou-
teaux.

M. Salvator Cluscard.
M. Claudius du Cerf.

M. Petrus Azevedo.
M. Joannes Herment.
Medicus Regis ordi-
narius.

M. Joannes Claud. Adria-
nus Helvetius, Medicus.
Regis ordinarius.

M. Claudius Vergne.

M. Stephanus Fran-
ciscus Geoffroy, Regia-
Scientiarum Acade-
mia Parisiensis, Re-
giaque Societatis Lon-
dinensis, Socius &
Regius Professor.

Proponebat Parisiis JACOBUS TRANT,
 Hibernus, Ardfertensis, Baccalaureus Medicus.
 A. R. S. H. 1720. à sexta ad meridiem.